

ЗАКОН ЗА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ

Обн. ДВ. бр.27 от 3 Април 1973г., изм. ДВ. бр.65 от 21 Юли 1995г., доп. ДВ. бр.55 от 17 Юни 2003г., изм. ДВ. бр.46 от 12 Юни 2007г.

Глава първа.

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Този закон цели да усъвършенствува подготовката, издаването и прилагането на нормативните актове.

Чл. 1а. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Нормативният акт съдържа общи правила за поведение, които се прилагат към индивидуално неопределен кръг субекти, има нееднократно действие и се издава или приема от компетентен държавен орган.

Чл. 2. (1) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Нормативни актове могат да издават само органите, предвидени от Конституцията, или от закон.

(2) Компетентността да се издават нормативни актове не може да се прехвърля.

Чл. 2а. (Нов - ДВ, бр. 55 от 2003 г., в сила от 18.12.2003 г., отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.)

Чл. 3. (1) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Законът е нормативен акт, който урежда първично или въз основа на Конституцията обществени отношения, които се поддават на трайна уредба, според предмета или субектите в един или няколко института на правото или техни подразделения.

(2) За уреждане на другите отношения по тази материя законът може да предвиди да се издаде подзаконов акт.

Чл. 4. (1) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Кодексът е нормативен акт, който урежда обществените отношения, предмет на цял клон на правната система или на обособен негов дял.

(2) Правилата на този закон, които се отнасят до законите, се прилагат и за кодексите.

Чл. 5. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.)

Чл. 6. Министерският съвет издава постановления:

1) когато приема правилници, наредби или инструкции;

2) (изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) когато урежда съобразно законите неуредени от тях обществени отношения в областта на неговата изпълнителна и разпоредителна дейност.

Чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) (1) Правилникът е нормативен акт, който се издава за прилагане на закон в неговата цялост, за организацията на държавни и местни органи или за вътрешния ред на тяхната дейност.

(2) Наредбата е нормативен акт, който се издава за прилагане на отделни разпоредби или подразделения на нормативен акт от по-висока степен.

(3) Инструкцията е нормативен акт, с който висшестоящ орган дава указания до подчинени нему органи относно прилагане на нормативен акт, който той е издал или чието изпълнение трябва да осигури.

Чл. 7а. (Нов - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Нормативен акт се издава и в случаите, когато трябва да се приемат мерки на национално ниво, необходими за изпълнение и прилагане на актове на Европейския съюз или на международни договори, сключени от Европейските общности.

Чл. 8. (Изм. - ДВ, бр. 65 от 1995 г.) Всеки общински съвет може да издава наредби, с които да урежда съобразно нормативните актове от по-висока степен неуредени от тях обществени отношения с местно значение.

Чл. 9. (1) Разпоредбите на нормативните актове се формулират на общоупотребимия български език, кратко, точно и ясно.

(2) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) По изключение в случаите по чл. 7а в разпоредба на нормативен акт или в приложение към нея могат да се използват установени в международната практика означения на друг език като кодове, индекси, класификации, образци на документи и други, както и официални наименования на институции и на издавани от тях официални документи, когато това се налага по съображения за точност и яснота.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Строежът на нормативните актове и формулирането на техните разпоредби трябва да бъдат съобразени с указа по прилагане на този закон.

Чл. 10. (1) Обществени отношения от една и съща област се уреждат с един, а не с няколко нормативни актове от същата степен.

(2) Обществени отношения, които спадат към област, за която има издаден нормативен акт, се уреждат с неговото допълнение или изменение, а не с отделен акт от същата степен.

Чл. 11. (1) Отменяване на закон и неговото заменяване с нов, който се отнася до същата материя, се допуска само ако промените са многобройни и важни.

(2) Когато е дадена обща уредба на определена материя, особен закон може да предвиди отклонения от нея само ако това се налага от естеството на обществените отношения, уредени от него.

(3) Нормативните актове се отменят, изменят или допълват с изрична разпоредба на новия, изменящия или допълващия акт.

Чл. 12. Актът по прилагане на закон може да урежда само материята, за която е предвидено той да бъде издаден.

Чл. 13. (1) Актът по прилагане на закон губи изцяло или отчасти сила едновременно с пълното или частичното отменяване на закона съобразно обсега на отменяването.

(2) Новият закон може да разпорежи да останат временно в сила всички или някои разпоредби на акта по прилагане на отменения закон, ако те са съвместими с разпоредбите на новия закон.

Чл. 14. (1) Обратна сила на нормативен акт може да се даде само по изключение, и то с изрична разпоредба.

(2) Обратна сила на нормативен акт, издаден въз основа на друг нормативен акт, може да се даде само ако такава сила има актът, въз основа на който той е издаден.

(3) Не може да се дава обратна сила на разпоредби, които предвиждат санкции, освен ако те са по-леки от отменените.

Чл. 15. (1) Нормативният акт трябва да съответствува на Конституцията и на другите нормативни актове от по-висока степен.

(2) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Ако нормативен акт противоречи на регламент на Европейския съюз, прилага се регламентът.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Ако постановление, правилник, наредба или инструкция противоречат на нормативен акт от по-висока степен, правораздавателните органи прилагат по-високия по степен акт.

Чл. 16. (1) Държавните органи са длъжни да уведомят органа, овластен да отмени нормативния акт, за несъответствието между него и акт от по-висока степен.

(2) В пределите на компетентността, предоставена му от Конституцията, главният прокурор предявява протест за отмяна на нормативен акт или на отделни негови разпоредби, ако те противоречат на нормативен акт от по-висока степен.

Чл. 17. (1) След влизане в сила на нормативния акт се проверяват резултатите от неговото прилагане.

(2) Въз основа на проверката, ако е необходимо, се предлага отменяване, изменение или допълнение на нормативния акт.

Чл. 18. (1) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Държавните органи, юридическите лица и гражданите могат да правят предложения за усъвършенстване на законодателството.

(2) Предложенията се отправят до органа, овластен да издаде нормативния акт, или до съответния орган с право на законодателна инициатива.

Глава втора.

ПЛАНИРАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТИТЕ (ОТМ. - ДВ, БР. 46 ОТ 2007 Г.)

Чл. 19. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.)

Чл. 20. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.)

Чл. 21. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.)

Чл. 22. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.)

Чл. 23. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.)

Чл. 24. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.)

Чл. 25. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.)

Глава трета.

ИЗРАБОТВАНЕ НА ПРОЕКТИ НА НОРМАТИВНИ АКТОВЕ (ОТМ., НОВА - ДВ, БР. 46 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 01.01.2008 Г.)

Чл. 26. (Отм., нов - ДВ, бр. 46 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) (1) Изработването на проект на нормативен акт се извършва при зачитане на принципите на обоснованост, стабилност, откритост и съгласуваност.

(2) Преди внасянето на проект на нормативен акт за издаване или приемане от компетентния орган съставителят на проекта го публикува на интернет страницата на съответната институция заедно с мотивите, съответно доклада, като на заинтересованите лица се предоставя най-малко 14-дневен срок за предложения и становища по проекта.

Чл. 27. (Отм., нов - ДВ, бр. 46 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) (1) Министърът - вносител на проект на нормативен акт, който подлежи на разглеждане от Министерския съвет, го изпраща за съгласуване на органите, чиито правомощия са свързани с предмета на регулиране на предлагания акт или които са задължени да го прилагат.

(2) Становищата на органите по ал. 1 се изготвят в 14-дневен срок.

Чл. 28. (Отм., нов - ДВ, бр. 46 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.) (1) Проектът на нормативен акт заедно с мотивите, съответно доклада към него, се внася за обсъждане и приемане от компетентния орган.

(2) Мотивите, съответно докладът, съдържат:

1. причините, които налагат приемането;
2. целите, които се поставят;
3. финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба;
4. очакваните резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива;
5. анализ за съответствие с правото на Европейския съюз.

(3) Проект на нормативен акт, към който не са приложени мотиви, съответно доклад, съгласно изискванията по ал. 2, не се обсъжда от компетентния орган.

Чл. 29. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.)

Чл. 30. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.)

Чл. 31. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.)

Чл. 32. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.)

Чл. 33. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г., в сила от 01.01.2008 г.)

Глава четвърта.

УДОСТОВЕРЯВАНЕ И ОБНАРОДВАНЕ НА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ

Чл. 34. (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Текстът на нормативния акт, както и приемането му по надлежния ред се удостоверяват:

1. при закон - от председателя на Народното събрание;
2. при постановление - от министър-председателя;
3. при другите нормативни актове - от органа, който ги е издал, а когато той е колективен - от неговия председател.

Чл. 35. Удостоверяването се извършва върху документа, който съдържа текста на нормативния акт, непосредствено след текста.

Чл. 36. (1) Удостовереният текст на нормативния акт е оригинален. Всички други текстове са преписи.

(2) Удостовереният текст се съхранява от органа, който е издал акта.

(3) Несъответствието между удостоверения и приетия текст на нормативния акт се поправя от органа, който го е удостоверил.

Чл. 37. (1) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Законите, постановленията на Министерския съвет и нормативните актове на министрите и на ръководителите на други ведомства се обнародват в Държавен вестник.

(2) (Нова - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Регламентите на Европейския съюз се обнародват в "Официален вестник" на Европейския съюз на български език.

(3) (Предишна ал. 2, изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Нормативните актове на общинските съвети се обнародват в печата или се разгласяват по друг начин на територията на общината.

Чл. 38. Нормативният акт се обнародва в един брой на Държавен вестник.

Чл. 39. (1) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Обнародването се извършва, както следва:

1. законите за изменение и допълнение на Конституцията - от председателя на Народното събрание с разпореждане;
2. законите - от президента с указ;
3. нормативните актове на Министерския съвет - от министър-председателя;
4. другите нормативни актове - от органа, който ги е издал, а когато той е колективен - от неговия председател.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Към нареждането за обнародване се прилага заверен препис от оригинала на нормативния акт.

Чл. 40. (1) Обнародването трябва да възпроизвежда буквално текста на заверения препис от нормативния акт.

(2) Ако преди обнародването бъдат констатирани грешки в изпратения за обнародване текст, те се поправят от органа, който е удостоверил нормативния акт.

Чл. 41. (1) (Доп. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Обнародването се смята направено в деня, посочен като ден на издаване на съответния брой на Държавен вестник или на "Официален вестник" на Европейския съюз - в случаите по чл. 37, ал. 2.

- (2) Като ден на издаване на Държавен вестник се сочи денят, в който неговото разпространяване може да започне.
- (3) Когато нормативният акт влиза в сила в определен срок след деня на неговото обнародване, денят на обнародването не се брои в този срок.
- (4) Срокът изтича в 24.00 часа на последния ден.

Чл. 42. (1) Несъответствието между обнародвания текст и изпратения за обнародване препис се поправя по реда на обнародването.

(2) Несъответствието между изпратения за обнародване и обнародван текст и удостоверения или приетия се установява от органа, който го е удостоверил, и се поправя по реда на обнародването.

Чл. 43. (1) Поправката се извършва незабавно, след като бъде установено несъответствието.

(2) Текстът на поправката трябва да бъде формулиран така, че да сочи ясно и точно несъответствието, както и правилния текст.

Чл. 44. Поправката влиза в сила по същия ред и в същия срок, които важат за поправения нормативен акт. Този срок е винаги тридневен, ако срокът за влизане в сила на нормативния акт е по-дълъг.

Чл. 45. (1) Действията на гражданите или на юридическите лица, извършени съобразно обнародвания текст до влизане в сила на неговата поправка, се считат правомерни, съответно действителни, освен ако грешката е очевидна.

(2) След влизане на поправката в сила, актовете на държавни органи, основани на погрешния текст, подлежат на отменяване по предвидения от закона ред, ако с оглед на правилния текст са незаконосъобразни. Това правило не се прилага, ако отменяването би довело до отговорност, несъвместима с предходната алинея, или до накърняване на права, придобити съобразно с нея.

Глава пета.

ТЪЛКУВАНЕ НА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ

Чл. 46. (1) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Разпоредбите на нормативните актове се прилагат според точния им смисъл, а ако са неясни, се тълкуват в смисъла, който най-много отговаря на други разпоредби, на целта на тълкувания акт и на основните начала на правото на Република България.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Когато нормативният акт е непълен, за неуредените от него случаи се прилагат разпоредбите, които се отнасят до подобни случаи, ако това отговаря на целта на акта. Ако такива разпоредби липсват, отношенията се уреждат съобразно основните начала на правото на Република България.

(3) Наказателна, административна или дисциплинарна отговорност не може да се обосновава съобразно предходната алинея.

Чл. 47. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.)

Чл. 48. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.)

Чл. 49. (Отм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.)

Чл. 50. (1) Тълкуването има действие от деня, когато е влязъл в сила актът, който се тълкува.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) По изключение органът, издал акта за тълкуване може да даде на тълкуването действие само занаяпред, ако обратното му действие може да създаде усложнения. В такъв случай тълкуването влиза в сила три дни след обнародването му.

Чл. 51. (1) (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Задължително тълкуване на нормативен акт дава органът, който е издал акта.

(2) Тълкуването се обнародва или разгласява по реда, по който е обнародван или разгласен тълкуваният акт. За действието на тълкуването се прилага чл. 50.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 1. Разпоредбите на глава втора на този закон се прилагат към всички законопроекти, които още не са изготвени.

§ 2. (1) За законопроектите, които до влизане в сила на този закон още не са приети от Министерския съвет, се прилагат чл. 29, ал. 2 и чл. 30.

(2) За проектите за закони, изготвени от други органи с право на законодателна инициатива, се прилага чл. 31, ако проектът не е внесен в Народното събрание до влизане в сила на този закон.

§ 3. Всички изготвени проекти за нормативни актове, с изключение на вече внесените в Народното събрание, се преработват съобразно разпоредбите на този закон и на указа за неговото прилагане.

§ 4. Член 2 от Закона за задълженията и договорите се отменява.

§ 5. Доколкото друго не следва от този закон, той се прилага за всички нормативни актове, издавани от органи, предвидени от Конституцията. За другите нормативни актове важат съответно чл. 2, 9 - 17, 34 - 46 включително и чл. 51.

§ 6. Глави втора и трета на този закон не се прилагат за законопроектите за бюджета и за обществено-икономическото развитие на страната.

§ 7. Изпълнението на този закон се възлага на Държавния съвет, който издава указ за неговото прилагане.

Заключителни разпоредби

КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА НОРМАТИВНИТЕ АКТОВЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 46 ОТ 2007 Г.)

§ 26. Параграфи 4, 15 и 16 влизат в сила от 1 януари 2008 г.